فیلم‌هایی که سودای سیمرغ در سر دارند

کارگردانان قدیمی و پیش‌کسوت سینما در کنار کارگردانان جوان و فیلم‌اولی به رقابت می‌پردازند

نگار

«نگار» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی رامبد جوان، فیلم داستانی معمایی و جزء یکی از فیلم‌های پرپازیگر این دوره از جشنواره است و در خلاصه داستان آن آمده است: «ما به این ته‌سیگار رزلی مشکوکیم. اما این به ما کمکی نمی‌کند». در این فیلم، نگار جواهریان، محمدرضا فروتن، مانی حقیقی، آتیلا پسیانی، فریبا کامران، علیرضا شجاع‌نوری، افسانه بایکان، اشکان خطیبی، علیرضا آقاخانی، محمود کریمی، ایلیا کیوان، شایان کامروز و عیسی حسینی ایفای نقش کرده‌اند. نگار به جز فیلم‌نامه‌ای بسیار درخشان و کارگردانی متفاوت رامبد جوان نسبت به تجربه‌های پیشینش، بازی خوب نگار جواهریان را دارد.

ابتالیا، ابتالیا

فیلم «ابتالیا، ابتالیا» به کارگردانی کاوه صباغ‌زاده و تهیه‌کنندگی مهدی صباغ‌زاده در ژانر کمدی، فانتزی و موزیکال ساخته شده است. در خلاصه داستان اولین فیلم صباغ‌زاده آمده است: من دوست دارم و این هیچ ربطی به تو ندارد. در این فیلم که در ژانر کمدی، فانتزی و موزیکال ساخته شده است، بازیگرانی مانند حامد کمیلی، سارا بهرامی، فرید سجادی‌حسینی، رضا سخایی، همایون ارشادی، جهانگیر میرشکاری، ناصر سجادی‌حسینی، دانش افشاسوی و فائزه علوی، آتامهر اخلاقی، آرش مرشد، علی ملاقلی‌پور، حسن زاهدی، علی جناب، درنا مدنسی، پریناز کنگاوری، آیسا اورنگ، ناصر مقدس، مهدی فهیمی و سیده راستی‌فر به ایفای نقش می‌پردازند.

مادری

فیلم سینمایی «مادری» به کارگردانی رقیه توکلی و تهیه‌کنندگی سیاوش حقیقی، اولین فیلم سینمایی این کارگردان محسوب می‌شود. داستان «مادری» درباره زندگی دو خواهر است که یکی عشقش را رها کرده و دیگری عشقش او را رها کرده است. هانیه توسلی، هومن سیدی، نازنین بیاتی، مریم بوبانی، ملیسا ذاکری، آنا زارع و سجاد اسماعیلی از دیگر بازیگران این فیلم هستند. «مادری»، روایتگر داستانی زنانه در فضای متفاوتی به تصویر کشیده شده است و این‌بار نیز هانیه توسلی را در نقش متفاوتی خواهیم دید.

کارگرساده نیازمندیم

کارگر ساده نیازمندیم به کارگردانی و تهیه‌کنندگی منوچهر هادی، روایتگر مشکلات یکی از قشرهای کم‌درآمد جامعه است. در این فیلم آتیلا پسیانی، یکتا ناصر، سیامک صفری، سحر قریشی، فاطمه رستمی، مهران احمدی، بهرام افشاری، سیروس همتی، مجید اصغری، مهدی محرابی و روژین رحیمی‌طهرانی با همراهی با هنرمندان خردسال، آرین اسماعیلی و آرمیتا اسماعیلی به ایفای نقش می‌پردازند. یکی از نکات قابل‌توجه این فیلم بازی متفاوت یکتا ناصر است که قطعا تجربه متفاوتی در بازی او محسوب می‌شود و دور از ذهن نیست که بازی او در این نقش نظر داوران را جلب کند.

کمدی انسانی

فیلم «کمدی انسانی» به نویسندگی، کارگردانی و تهیه‌کنندگی محمدهادی کریمی، یکی دیگر از آثار بخش رقابتی فیلم فجر است. این فیلم بعد از «بشارت به یک شهروند هزاره سوم»، پنجمین فیلم سینمایی این کارگردان است. «کمدی انسانی»، روایتی از یک داستان پرافت‌وخیز بیوگرافیک است که می‌تواند یک کمدی‌تراژدی در بستر تاریخ معاصر قلمداد شود». نیکی کریمی، هومن سیدی، آرمان درویش، لیلا زارع، فرخ نعمتی، هستی مهدوی‌فر، علیرضا شجاع‌نوری و بهاره کیان‌افشار در این فیلم نقش‌آفرینی می‌کنند.

یک‌روزیخصوص

یکی دیگر از کارگردان‌های حاضر در جشنواره امسال که پس از چهار سال فیلم جدید ساخته، همایون اسعدیان است که با «یک روز بخصوص» به جشنواره فجر می‌آید. در خلاصه داستان «یک روز بخصوص» که فیلمی در ژانر ملودرام و با مضمونی اجتماعی است، آمده: حامد باید برای عمل قلب خواهرش دست به یک انتخاب بزند؛ انتخابی که در آینده مسیرهای متفاوتی را پیش‌روی او قرار داده است. در این فیلم مصطفی زمانی، فرهاد اصلانی، پریناز ایزدیار، مرضیه کیایی، شیرین آقاکاشی، شیرین یزدان‌بخش، با معرفی افسانه کمالی و مجتبی پیرزاده و همراهی ایلیا نصرالهی به عنوان بازیگر خردسال حضور دارند.

ماه‌گرفتگی

فیلم «ماه‌گرفتگی» به کارگردانی مسعود اطیابی است که مضمونی سیاسی دارد و به اتفاقات سال ۸۸ می‌پردازد. نویسندگی آن را مهدی آذریندار و تهیه‌کنندگی کار را هم هادی ایزاردار برعهده داشته است. کامبیز دیرباز، فریبا کوثری، سارا خوئینی‌ها، شهرام عبدلی، قاسم زارع، ارسلان قاسمی، نیلوفر وهاب‌زادگان، الناز حبیبی و... بازیگران این اثر را تشکیل می‌دهند.

فِراری

«فراری» را علیرضا داوودنژاد کارگردانی کرده و جهانگیر کوثری تهیه‌کنندگی آن را برعهده دارد. «فراری» داستان دختر ۱۸ساله‌ای به نام گلنار را روایت می‌کند که از شهرستان به تهران می‌آید و تلاش می‌کند تا با ماشین «فراری» هشت میلیاردی، عکس بادگاری بگیرد. گلنار دراین‌بین با یک راننده آژانس آشنا می‌شود که او را در اتفاقات قصه همراهی می‌کند. در این فیلم که کامبوزیا پرتوی نویسندگی آن را بر عهده داشته، محسن تنابنده و ترلان پروانه، مقابل دوربین محمود کلاری رفته‌اند.

اسرافیل

آیدا پناهنده کارگردانی اسرافیل را برعهده دارد؛ درامی درباره چالش‌ها و نیازهای عاطفی و روابط انسانی که در خلاصه داستان آن آمده است: مردی که ماهی را دوست داشت، بازگشته است. دختری که بهروز را دوست دارد، بازمی‌گردد. مردگان زنده می‌شوند. هدیه تهرانی، پژمان بازغی، مریلا زارعی، هدی زین‌العابدین، پوریا رحیمی‌سام، سهیلا رضوی، علی عمرانی، سودابه جعفرزاده، علی شیدایی‌فر، فریماه حسینی‌پور و یوسف بختیاری بازیگران «اسرافیل» هستند که به تهیه‌کنندگی مستانه مهاجر ساخته شده است.

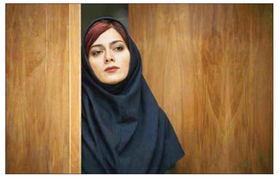

سارا و آیدا

«سارا و آیدا»، یکی دیگر از فیلم‌های راه‌یافته به سی‌وپنجمین جشنواره فجر است که به کارگردانی مازیار میری پایز امسال در تهران ساخته شد. در خلاصه داستان فیلم آمده است: سارا و آیدا دوستان صمیمی هستند که آبروی یکی از آنها به خطر افتاده است و حالا باید به کمک هم شرایط را به حالت عادی بازگردانند، اما این دو دوست تا کجا پای یکدیگر می‌ایستند؟ در این فیلم که فیلمنامه آن را امیر عربی نوشته، غزل شاکری، پگاه آهنگرانی، مصطفی زمانی، سعید جنگیریان و شیرین یزدان‌بخش به ایفای نقش پرداخته‌اند و نام یغما کلاروی نیز به عنوان یکی از بازیگران فیلم منتشر شده است. همچنین همایون اسعدیان مجری طرح این فیلم اعلام شده است.

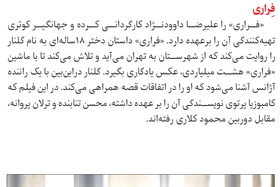

آذر

احسان بیگلری که سال گذشته خودش فیلم «برادرم خسرو» را روانه جشنواره کرد، امسال با همکاری پریسا هاشم‌پور فیلمنامه آذر را نوشته است و در خلاصه داستان این فیلم آمده است: «ادامه زندگی بهای سنگینی دارد». در این فیلم نیکی کریمی در مقام تهیه‌کننده و بازیگر حضور دارد و حمیدرضا آذرنگ، هستی مهدوی، فرید سجادی‌حسینی، مهران ناظل، شیرین آقاکاشی، مانده طهماسبی، پریسا هاشم‌پور، مانیا علیجانی، لیلا زارع، پژمان جمشیدی و هومن سیدی او را همراهی می‌کنند. آذر اولین ساخته محمد حمزه‌ای در مقام کارگردان است.

بشت دیوار سکوت

«بشت دیوار سکوت» جدیدترین اثر «مسعود جعفری‌جوزانی» به تهیه‌کنندگی «محمد خزاعی» و «فتح‌الله جعفری‌جوزانی» و محصول مؤسسه تصویر شهر است. در فیلم سینمایی «بشت دیوار سکوت» که مضمونی اجتماعی دارد، تعدادی از بازیگران سینمای ایران از جمله، سحر جعفری‌جوزانی، سعیده بت‌فریب و زهرا حسینی به ایفای نقش می‌پردازند در خلاصه داستان این فیلم که به موضوع ایدز می‌پردازد، آمده است: دختر جوانی به نام ستاره با همه وجود تلاش می‌کند تغییری در زندگی خود و دیگران ایجاد کند. .

خفه‌گی

جیرانی پس از مدت‌ها با فیلمی اجتماعی به جشنواره می‌آید. در این فیلم نوید محمدزاده، الناز شاکردوست، پردیس احمدیه، غلامحسین لطفی، احسان امانی، اسدالله یکتا با هنرمندی ماهایا پطروسیان و با حضور افتخاری پولاد کیمیایی حضور دارند. همزمان با فیلم‌برداری، بهرام دهقانی تدوین، حسین ابوالصدق صداگذاری و کارن همایون‌فر ساخت موسیقی «خفه‌گی» را برعهده داشتند.

قاتل اهلی

جدیدترین فیلم مسعود کیمیایی که در روزهای اخیر با جنجال‌های بسیاری همراه بود سرانجام به جشنواره فجر رسید. قاتل اهلی روایتگر زندگی حاج‌آقا دکتر جلال سروش است که نقش آن را پرویز پرستویی بازی می‌کند. پرویز پرستویی، امیر جدیدی، پگاه آهنگرانی، پرویز پورحسینی، لعیا زنگنه، حمیدرضا آذرنگ، امیرحسین رستمی، حمیدرضا افشار، آزاده مهدی‌زاده، رضا رشیدپور، اکبر معزری، سینا سهیلی، سعید پیردوست، شراره دولت‌آبادی، پولاد کیمیایی و ثریا قاسمی بازیگران آخرین ساخته کیمیایی هستند و تهیه‌کننده فیلم هم منصور لشکری‌قوچانی است.

ویلایی‌ها

یکی از فیلم‌اولی‌های جشنواره امسال منیره قیدی است که «ویلایی‌ها» را به عنوان اثری دفاع مقدسی به نویسندگی و تهیه‌کنندگی مهدی صباغ‌زاده و تهیه‌کنندگی مهدی زمین‌پرداز، حسین مهری، محیا دهقانی، لبنا کیانی، امیراحمد قزوینی، امیرحسین هاشمی و جواد عزتی با حضور مهدی یاکلا به ایفای نقش پرداخته‌اند. در خلاصه داستان «ماجرای نیمروز» آمده است: در محله‌های پرآشوب تهران، در بیچاپیچ خیابان‌ها و کوچه‌ها و در پستوی خانه‌ها سرگردان و حیران.

ماجرای نیمروز

محمدحسین مهدویان که سال گذشته فیلم موفق «ایستاده در غبار» را به عنوان اولین تجربه کارگردانی خود ارائه کرد، امسال با «ماجرای نیمروز» به تهیه‌کنندگی سیدمحمود رضوی در جشنواره حضور دارد. در این فیلم مهرداد صدیقیان، احمد مهرانفر، هادی حجازی‌فر، مهدی زمین‌پرداز، حسین مهری، محیا دهقانی، لبنا کیانی، امیراحمد قزوینی، امیرحسین هاشمی و جواد عزتی با حضور مهدی یاکلا به ایفای نقش پرداخته‌اند. در خلاصه داستان «ماجرای نیمروز» آمده است: در محله‌های پرآشوب تهران، در پیچاپیچ خیابان‌ها و کوچه‌ها و در پستوی خانه‌ها سرگردان و حیران.

سرسقف دودی

«زیر سقف دودی» جدیدترین ساخته پوران درخشنده است که این‌بار هم یک اثر سینمایی ۹۰دقیقه‌ای است که به کارگردانی علی نوری‌اسکویی ساخته شده است. جزئیات بیشتری از این فیلم منتشر نشده است.

بشت دروازه بهشت

انیمیشن «بشت دروازه بهشت» با موضوع بررسی زندگی شهید مصطفی چمران یک اثر سینمایی ۹۰دقیقه‌ای است که به کارگردانی علی نوری‌اسکویی ساخته شده است. جزئیات بیشتری از این فیلم منتشر نشده است.

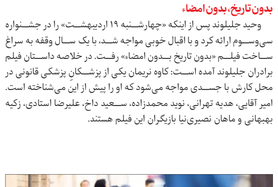

کشت ارشاد ۲

یکسی دیگر از فیلم‌های جشنواره امسال که با توجه به نسخه اول آن پیش‌بینی می‌شود از فیلم‌های پرمخاطب جشنواره باشد، «کشت ارشاد۲» به کارگردانی سعید سهیلی و تهیه‌کنندگی مشترک سعید سهیلی و حمید فرخ‌نژاد است. در قسمت دوم کمدی «کشت ارشاد» که به نام «کشت ۲» از سوی دبیر جشنواره فجر نامش اعلام شد، ماند قسمت اول حمید فرخ‌نژاد، ساعد سهیلی و بولاد کیمیایی نقش‌آفرینی کرده‌اند و بهاره افشاری، تولان پروانه، سارا سهیلی، ساناز طاری، امید روحانی و اسدالله یکتا هم از دیگر بازیگران آن هستند.

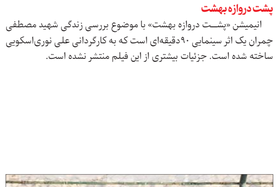

سوفی و دیوانه

پنجمین فیلم سینمایی مهدی کرم‌پور بعد از «پل چوبی» که اواسط شهریور در تهران کلید خورده بود از جمله فیلم‌های تایید‌شده از سوی هیئت انتخاب جشنواره فجر برای حضور در بخش رقابتی است. سوفی و دیوانه درامی عاشقانه است که فیلمنامه آن به وسیله مهدی سجاده‌چی و مهدی کرم‌پور به نگارش در آمده است. این فیلم به دلیل حساسیت زیاد کرم‌پور در انتخاب بازیگرانش پیش‌تولید طولانی داشت و درنهایت امیر جعفری و به‌آفرید غفاریان به عنوان بازیگران اصلی این اثر انتخاب شدند و چهره‌های دیگری مانند محمدرضا شریفی‌نیا، سیامک صفری، الهه حصاری و سعید امیرسلیمانی هم به کروونه اضافه شدند.

رک خواب

حمید نعمت‌الله بعد از «آرایش غلیظ» سراغ ساخت فیلم «رک خواب» رفت که لیلا حاتمی، کوروش تهامی، الهام کردا و حمیدرضا آذرنگ در آن بازی می‌کنند. در خلاصه داستان این فیلم که همایون شجریان و سهراب پوروناظری مانند فیلم «آرایش غلیظ» در ساخت موسیقی آن همکاری کرده‌اند، خیلی کوتاه آمده است: «رک خواب» درباره زنی است که در برخورد با دیگران دچار اضمحلال می‌شود. حمید نعمت‌الله همیشه فاهکلیری برای مخاطبانش دارد، ایس را می‌توان در کارنامه متفاوتش دید. او این‌بار نیز مخاطبانش را با قصه‌ای جذاب درگیر خواهد کرد و بازی لیلا حاتمی و کوروش تهامی یکی از نقاط قوت فیلم است.

بدون تاریخ، بدون امضاء

وحید جلیلوند پس از اینکه «جهارشنبه ۱۹ اردیبهشت» را در جشنواره سی‌وسوم ارائه کرد و با اقبال خوبی مواجه شد، با یک سال وقفه به سراغ ساخت فیلم «بدون تاریخ بدون امضاء» رفت. در خلاصه داستان فیلم صدیقیان، احمد مهرانفر، هادی حجازی‌فر، مهدی زمین‌پرداز، حسین مهری، محیا دهقانی، لبنا کیانی، امیراحمد قزوینی، امیرحسین هاشمی و جواد عزتی با حضور مهدی یاکلا به ایفای نقش پرداخته‌اند. در خلاصه داستان «ماجرای نیمروز» آمده است: در محله‌های پرآشوب تهران، در پیچاپیچ خیابان‌ها و کوچه‌ها و در پستوی خانه‌ها سرگردان و حیران.

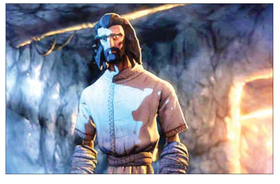

تابستان داغ

«تابستان داغ» اولین فیلم بلند سیمایی ابراهیم ایرج‌زاد است که تهیه‌کننده آن جواد نوروزبیگی است. علی مصفا، پریناز ایزدیار، مینا ساداتی، بسنا میرطهماسب و صابر ابر بازیگران اصلی این فیلم هستند و لیلی فرهادپور، بهاره رباحی، سیاوش چراغی‌پور و رؤیا بختیاری از دیگر بازیگران به شمار می‌روند.

نخستین تجربه بلند ابراهیم ایرج‌زاد برای مخاطبین فاهکلیری بسیاری دارد، هرچند از حد زیادی از بازیگرانش بازی‌های متفاوتی گرفته است، قطعا بازی علی مصفا یکی از نکات جالب توجه این فیلم است.

بیست‌ویک روز بعد

فیلم «بیست‌ویک روز بعد» به کارگردانی سیدمحمدرضا خردمند از دیگر فیلم‌های پذیرفته‌شده در بخش رقابتی فیلم فجر است که با موضوع نوجوان ساخته شده است. این فیلم با بازی سناره بیات، حمیدرضا آذرنگ، امیرحسین صدیق، مهدی قربانی، جلال فاطمی و رضا استادی ملورداسی از قصه زندگی نوجوانی به نام مرتضی است و در خلاصه داستانش آمده است: همیشه همین‌جوره! آخرین بار هوا ابر شد. باد گرفت. درختا داشتن از جا کنده می‌شدن. اون‌قدر بارون شدید شد که سیل شهر رو گرفته بود. پرنده‌ها دوروبر لونه‌هاشون جیغ می‌کشیدن. یکی از بچه‌ها قسم می‌خورد خودش دیده خورشید یکی‌دوبار نورش کم و زیاد شد!

شماره ۱۷ سهیلا

«شماره ۱۷ سهیلا» به کارگردانی محمود غفاری و تهیه‌کنندگی سیدامیر سیدزاده، روایت‌کننده داستان دختری میان‌سال است که زمان ازدواج او به تاخیر افتاده و با توجه به مشکل زنتیکی‌اش که دارد در تلاش است هرچه سریع‌تر ازدواج کند تا بچه‌دار شود. در این فیلم، زهرا داوودنژاد، بابک حمیدیان، احسان امانی و مهرداد صدیقیان به ایفای نقش پرداخته‌اند. دراین‌میان همچنان شقایق فراهانی و پریناز ایزدیار هر کدام به سه فیلم و سیامک صفری و حمیدرضا آذرنگ هر کدام به‌ترتیب با پنج و چهار فیلم جزء پرکارترین بازیگران سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر هستند.

سودای سی‌مرغ

گفت‌وگو با محمدهادی کریمی، کارگردان «کمدی انسانی»

روان‌شناسی خشونت در بیچش تاریخ

فرانک آرنا، محمدهادی کریمی، نه‌فقط به عنوان کارگردان، بلکه در مقام فیلم‌نامه‌نویس به سینمای ایران خدمت کرده است. او کسی است که فقط فیلم نمی‌سازد، بلکه به دیگران هم برای رسیدن به جایگاه مناسب در سینما کمک می‌کند. معمولا فیلم‌های او بر از بازیگرانی است که سینمای ایران می‌تواند روی آنها به عنوان سرمایه هنری حساب باز کند و به اینها اضافه کنید دغدغه‌های شخصی و اجتماعی‌اش که در سرایش شعرهایش هم دیده می‌شود. با او به بهانه نمایش فیلم «کمدی انسانی» در بخش مسابقه سینمای ایران جشنواره فیلم فجر گفت‌وگو کردیم که می‌خوانید:

◄ چرا عنوان فیلم را «کمدی انسانی» نام‌گذاری کردید. آیا این نکته واکنشی است به «کمدی الهی» دانته؟ همچنین به نظر می‌رسید فیلمتان کمدی باشد. اما بسیار جدی بود! علت تضاد میان نام و داستان چیست؟

هر نویسنده‌ای که این نام را برمی‌گزیند، می‌خواهد تعریفی داشته باشد به داستان منظوم «دانته» و بکوید خروق‌عادت‌هایی که در روایت دوزخ و بهشت برخلاف سنت پیشینیان به مخاطب نشان می‌دهد، حالا بروز و ظهور دراماتیک‌تری در جامعه انسانی دارد. «کمدی انسانی»، یک کمدی موقعیت از تکرار ناتمام وضعیت تراژیک مشابه برای یک فرد از جامعه انسانی است. همین کافی بود که نام «کمدی انسانی» در پی این concept به ذهن خطور کند، هجویه‌ای توام با تلخ‌خند و زهرخند از موتیف‌های صعود و سقوط‌های پی‌درپی سیزیفوار که در یک نمای دیگر و از زاویه دیگر شاید تراژیک جلوه کند.

◄ آقای دکتر کریمی! چرا جرجه در فیلم‌سازی پیش می‌رویید، رویکردتان به مسائل اجتماعی بیشتر می‌شود؟

رویکرد من به مسائل اجتماعی همیشه از کریدور و کانال روان‌شناختی است. «کمدی انسانی» فیلمی است پیرامون زندگی یک فرد و به واسطه آنکه هر زندگی در ادوار و دهه‌های مختلف امتداد می‌یابد، داستان ما هم در چند دهه رخ می‌دهد و این به معنای تاریخی‌بودن داستان نیست؛ کرچه برای نشان‌دادن هر دهه، تصاویر باید منطبق با حال‌وهوا و فضای آن دهه باشد؛ از بافت معماری و لباس گرفته تا اشیای صحنه و رخدادهای اجتماعی ویژه آن دهه. ولی «کمدی انسانی» می‌تواند یک فیلم جامعه‌شناختی باشد و نه تاریخی. حتی می‌توانم بکویم بیشتر روان‌شناختی است یعنی از خلال بُعد روان‌شناختی رشد یک پسر در خانواده، مدرسه و در کل پیرامونش، به یک نگاه کلی از جامعه‌ای که او در آن بزرگ شده و نیز اثری که او در بزرگسالی بر پیرامونش می‌گذارد می‌رسیم. باز اینجا چیزی که برای من مطرح است، روان‌شناسی خشونت است. جرا خشونت نهادینه می‌شود و چطور می‌توان از آن پرهیز کرد.

◄ دلیل اینکه همیشه از بازیگران جوان و درعین‌حال به اصطلاح روی بورس استفاده می‌کنید. چیست؟

من از بازیگرانی استفاده می‌کنم که توانمند و بالنکیزه باشند و به اصطلاح شما اگر هم در بورس باشند، این همان کمال مطلوب است، اما در کل معیارم در انتخاب بازیگران که خوشبختانه همه انتخاب‌های اولم بودند، نزدیکی به نقش و نیز توانایی‌های حرفه‌ای‌شان بود. خوشبختانه کروه بازیکری کمدی انسانی بسیار قدرتمند و درعین‌حال همکن و هم‌سنک ظاهر شده و یکدستی بازی تمم بازیکران از امتیازات آن است. به هرحال این قرارکرفتن چهار نسل بازیکری در کنار هم جدابیت‌ها و درعین‌حال سختی‌هایی دارد. جدابیتش در وهله نخست استفاده از بهترین‌هایی بود که هر کدام تجربه‌های خاص خود را در این سال‌ها اندوخته‌اند و به خاطر نوع زیست متفاوتی که به خاطر تعلق به دهه‌های خاص دارند. نحوه حضورشان حین ایفای نقش با یکدیکر متفاوت است و سختی کار این بود که بازی متوازنی از کروه بازیکری بکیری، مانند اینکه همونایی سازهای مختلفی که هر کدام شکل و صدای مختلفی دارند، به خلق یک قطعه درست از لحاظ موسیقایی منجر شود.

◄ در طراحی فیلم پله‌های پیچ‌درپیچ و فضاهای اکسپرسیونیستی وجود دارد. جرا به این نتیجه رسیدید؟

در فیلم چند موتیف داریم که به خلق فضایی که برای روایت بهتر داستان نیازمندشان هستیم، کمک می‌کند؛ دستکاه تایپ که احکام مختلف را تایپ می‌کند و پله‌هایی که باعث سقوط و صعود می‌شود، از آن جمله‌اند.

دل‌نکته بلان‌های فیلم ارجاعات فرامتنی وجود دارد. آیا دلیل آن کسترده مطالعه‌تان است؟

حتی اکر فرمایش شما درباره بنده فیلم‌ساز صادق باشد، فراموش نکنید که هر فیلمی تازه در ذهن مخاطبش شکل می‌کیرد و کامل می‌شود؛ یعنی به تعداد تماشاکران یک اثر هنری، آن اثر به کونه‌های مختلف در اذهان جعل و ساخته و باز نشر می‌شود. حرف «کمدی انسانی» جدای از خود فیلم یعنی فرم و محتوا و ظرف و مظروفی که متحدا «کمدی انسانی» نام کرفته‌اند. نیست. حرف فیلم از هرکس پر از دین فیلم، بسته به سن و حال‌وهوا و تجربه‌هایی که از سر کذرانده، متفاوت برداشت می‌کند؛ یعنی نتیجه‌کیری خودش را خواهد داشت. نتیجه‌ای که چه‌بسا سال‌ها بعد با دین مجدد فیلم به دیدکاهی جدا از نتیجه قبلی منجر شود. مهم برای من این بود که صد دقیقه تمام قصه بکویم و قصه‌ام را هم خوب بکویم، حرف و پیام، جایی خارج از این قصه نیست و فیلم مانیفست نمی‌دهد. اینکه ارجاعات فرامتنی کار را دریافته‌اید. بیش از من فیلم‌ساز به وسعت مطالعات و نوع زیست هنری خودتان باز می‌کردد.

◄ جشنواره امسال را چکونه ارزیابی می‌کنید؟

امیدوارم و آرزو می‌کنم جشنواره‌ای باشد که چه به لحاظ نظم و چه از نظر داوری‌های منصفانه، زبانزد همکان شود.

روایت دبیر

گفت‌وگو با محمد حیدری، دبیر سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر

مخالف هیئت انتخاب هستم (بخش دوم)

بخش اول گفت‌وگو با محمد حیدری، دبیر سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر، روز شنبه، ۹ بهمن‌ماه در روزنامه «شرق» به چاپ رسید. بخش پایانی این گفت‌وگو پیش‌روی شماست که می‌خوانید:

◄ آقای سیدضیا هاشمی یکی از مخالفان خانه سینما بودند. با چه توضیحی ایشان را منصوب کردید؟

بنده نماینده رئیس سازمان سینما در ابتدای ورود این دوره بودم‌ام زمانی که خانه سینما بسته بوده به عنوان نماینده سازمان سینمایی با صنوف مختلف سینما با همه کسانی که دعوا داشتند کفت‌وکو کردم و شرایطی بوده که وقتی خانه سینما باز شده قرار بر این بوده این تعامل وجود داشته باشد. نمی‌توانیم مدام به کذشته رجعت کنیم. این دعوا در کل سینما بوده و سطحش فراتر از آقای هاشمی یا فرد بوده. زمانی که خانه سینما باز شده تمام سیاست این بوده که تعامل بیشتری با همه شخصیت‌ها و صنوف برقرار شود مکر اینکه کسی رغبتی به این کار نداشته باشد. باید به این تعامل بیشتر کمک کنیم.

◄ حضور ایشان در راسای این تعامل بوده؟

در راسای این سیاست بوده که این دعواها تمام شده و زمانی وجود ندارد که به مسائل کذشته مراجعه کنیم. به نظرم دیکر به نفع سینما و جامعه هم نیست.

◄ اضافه شدن بخش فیلم کوتاه نظر آقای ایوبی است. ایشان می‌تواند در کار دبیر جشنواره دخالت کند؟

این تصمیم آقای دکتر ایوبی به عنوان رئیس سازمان سینمایی و رئیس جشنواره بوده. قطعا آنچه می‌کویید باید در قانون مقررات جشنواره و فراخوان بیاید. قبلا نقاضا و کفت‌وکوهایی انجام شده ولی فرصت اینکه در مقررات امسال لحاظ شود نبود. چون به تصمیمی نرسیدیم. شرایط موجود باید دوباره به صورت جدی در جشنواره فجر بازنکری شود.

◄ جشنواره فیلم‌های کوتاه تهران و سینما - حقیقت (مستند) را به صورت مجزا داریم.

به ساختار جشنواره فجر برمی‌کردد که معیوب است و شکلش باید واقعا عوض شود. این همه فیلم این همه سهم‌خواهی از بخش‌های مختلف باسخ‌کوی شرایط موجود نیست. کسی سؤال نمی‌کند چرا سالن‌های سینما و فضاهای صندلی‌ها وقتی افزایش پیدا نمی‌کند اینها را کجا نمایش دهم. در یک روز قرار است چند سانس برای جشنواره نمایش داشته باشیم و مردم و اهالی رسانه ببینند؟ سر سال سانس‌ها را اضافه می‌کنیم که ظرفیت موجود نیست. اکر در برکزاری جشنواره بازنکری جدی نشود عملا برای سال‌های آینده غیرممکن خواهد بود. چون فیلم‌های ویدئویی هم می‌توانند درخواست دهند که به جشنواره بیایند. تا قبول رئیس سازمان سینمایی فیلم کوتاه در سال آینده به جشنواره برکشته. در بخش مستند ۹ فیلم را در جشنواره حقیقت امسال نمایش دادیم و الان دوباره در جدول نمایش هستند.

◄ دلیلی برای این کار نیست. آیا به نظرتان یکی از ویژکی‌های هر جشنواره در کزیده‌بودنش نیست؟ جشنواره یعنی هر فیلمی نمی‌تواند وارد شود.

بله.

◄ پس جطور جشنواره فیلم فجر را در استان‌های مختلف ایران هم برکزار می‌کنید؟ مکر فیلم‌هایی که در جشنواره کن پخش می‌شود در شهرهای دیکر فرانسه هم پخش می‌شود؟

جون آنجا هیچ‌وقت تمام آردهـــان را در مـدت کوتاهی رونمایی نمی‌کنند.

◄ آیا معنی فیلم‌ها با افتخار می‌کویند در جشنواره شرکت نخواهیم کرد؟!

پس جرا برای ورود به جشنواره تا این حد تلاش می‌کنند؟

◄ این هم اشتباه است. مثل فیلم مسافر فیلارستمی که بازیکران از شهرستان به تهران می‌آید که استادیوم ورزشی را ببینند. اکر این‌طور است جام‌جهانی را رها کنند و در شهرهای دیکر هم بازی کنند.

خب، اشتباه است.

◄ آقای ایوبی «سینما سیاره» را بنا نهاد تا همه فیلم‌ها را ببینند. پس وقتی این امکان به وجود آمده جشنوارتان را ویژه کنید. به نظرتان جشنواره خیلی بزرک نیست؟

کلا ساختار برکزاری جشنواره فیلم فجر غلط است و باسخ‌کوی شرایط کنونی سینمای ایران نیست. آن‌قدر بزرک شده که نمی‌دانید جیست.

◄ فیلم باید آن‌قدر خوب و واجد شرایطی باشد که از سدهای جشنواره بکذرد.

اکر با این شکل برکزار شود باید بخش مسابقه را بردارند.

◄ الان دیکر جشنواره نیست. جشن است. در نظر ندارید برای فیلم «کاتبه» نمایش ویژه برکزار کنید؟

خیر.

◄ کلاکیس این فیلم با کلاکیس «امپراتوری جهنم» چه فرقی دارد؟

کلاکیسی که آقای عباری استفاده کرده، کفتم در راستای تصمیمات من نبود و شورای پروانه نمایش سازمان سینمایی درباره‌اش تصمیم بکیرد. به نظرم به نتیجه هم نرسیدند.

◄ در صورتی که استفاده از کلاکیس در تاریخ نمایش ایران بعد از انقلاب سابقه داشته.

خودم به عنوان دبیر جشنواره نمی‌توانستم درباره این بحث تصمیم بکیرم. اکر کفته شود استفاده از کلاکیس در فیلم‌ها بلامانع است، فرق می‌کند.

◄ آیا در جشنواره‌های دنیا رسم است ازیک فیلم دو نسخه تهیه کنند که کارکردان و تهیه‌کننده مدافع هر کدام از نسخه‌ها باشند مثل فیلم «قاتل اهلی»؟

به دلیل مشکلی است که بین تهیه‌کننده و کارکردان به وجود آمده که در جشنواره‌های ایرانی این اتفاق را تا به حال ندیده‌ام. آن‌قدر قانون‌های نانوشته داریم که بعد از انتخاب این تصمیم را کرفته‌اند که یک نسخه متعلق به کارکردان و یکی مربوط به تهیه‌کننده باشد.

◄ فیلمی که در جشنواره پذیرفته شده نسخه کدامتان است؟

طبق اعلام تهیه‌کننده نسخه کارکردان است. و قرار است نسخه تهیه‌کننده بعدا در اکران دیده شود.

◄ امسال به دلیل فاتوکرا آقای کیارستمی، جرا ایشان در بوستر جشنواره نیست؟

قبل از اینکه ایشان فوت کنند این تصمیم را کرفته بودیم. آقای کیارستمی چهره‌ای جهانی دارد و از جهره ایشان در جشنواره‌های قبل از فجر استفاده شد.

◄ جرا کرافیک‌های پوسترها این حد ضعیف است؟

اتفاقا سراغ کرافیک‌های بزرک هم رفتیم که موردپسند واقع نشد.

◄ امسال فرش قرمز دربرج میلاد دارید؟

خیر. در سینمای ملت که فقط معرفی فیلم‌هاست.

ادامه در صفحه ۱۲